

Німак А.Л.

студент,

Науковий керівник: Костюк Н.П.

старший викладач,

Вінницький торговельно-економічний інститут

Київського національного торговельно-економічного університету

ПРОБЛЕМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ

Децентралізація влади є частиною євроінтеграційної стратегії та необхідним етапом на шляху побудови демократії в Україні. В рамках децентралізації значно розширені можливості місцевих органів влади у сфері реалізації фінансової політики. Однією з важливих передумов ефективності фінансової політики на регіональному рівні є наявність фіскального простору, що буде достатнім для використання субнаціональними органами влади дієвих бюджетно-податкових інструментів з метою досягнення цілей регіонального економічного розвитку.

Питанням розмежування функцій між органами державної влади та місцевого самоврядування в Україні присвятили свої наукові праці О. Рябченко, О. Батанов, В. Карпенко, проблеми законодавчого забезпечення такого розмежування вивчали В. Кравченко, М. Пітцик.

Метою даного дослідження є обґрунтування проблем децентралізації державної виконавчої влади в Україні.

Для розкриття даної теми, насамперед, необхідно зробити спробу розглянути та проаналізувати саме поняття «децентралізація». Децентралізація означає такий спосіб визначення та розмежування завдань і функцій, за якого більшість із них передається з рівня центральних органів на нижчий рівень і стає завданням та повноваженням органів нижчого рівня [3]. Децентралізація тісно пов'язана з організацією системи державного управління. Вона сприяє побудові ефективних взаємовідносин між центральним урядом й органами управління на локальному рівні [4]. Тобто децентралізація – це розширення і зміцнення прав та повноважень місцевого та регіонального самоврядування стосовно незалежного прийняття рішень та виконання, делегованих державною владою, повноважень.

Процес децентралізації в Україні розвивається згідно до засад які закріплені в нормативно-правових актах виданих Кабінетом міністрів України, до них відносять:

- Проект Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»;
- Проект Закону України «Про засади державної регіональної політики»;
- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року»;
- інші законодавчі акти та проекти.

Курс на децентралізацію державного управління окреслює чималі перспективи розвитку України, проте він пов'язаний також із певними

проблемами. Найбільш суттєвою перешкодою на шляху децентралізації постає проблема регіональної диспропорції. Тобто, значні диспропорції в дохідній базі регіонів-постачальників та неприбуткових регіонів за існуючої системи міжбюджетних відносин стримують регіональний розвиток країни, через це відбувається вплив фінансових ресурсів з промислових регіонів до центру із подальшим їх перерозподілом між усіма регіонами України. Тому для проведення ефективної децентралізації постає потреба у нових фінансових ресурсах, які допоможуть забезпечити рівномірне надання державних послуг по всій території країни.

В умовах реформування локальної демократії перед місцевим самоврядуванням постали проблеми, які потребують ефективного та швидкого реагування, як на організаційному, так і на нормативному рівнях, а саме:

- розв'язання проблеми економічної неспроможності більшості територіальних громад, органів місцевого самоврядування щодо здійснення власних і делегованих повноважень (економічний чинник);

- розв'язання проблеми обмеженості ресурсів у бюджетах розвитку територіальних громад для інвестицій в інфраструктуру (ресурсний чинник);

- ефективне подолання кризи комунальної інфраструктури, загрозливої зношеності теплових, водоканалізаційних, водопостачальних мереж та житлового фонду, що детермінує виникнення техногенних катастроф (інфраструктурний чинник);

- необхідність здійснення «компетенційної революції», що зумовлена відсутністю чіткого розподілу повноважень між рівнями, органами та посадовими особами місцевого самоврядування, внаслідок чого маємо дублювання повноважень, конкуренцію компетенцій та багато підстав для виникнення компетенційних суперечок між названими суб'єктами різного рівня (компетенційний чинник);

- подолання суспільної недовіри та відчуженості органів місцевого самоврядування від населення та їхньої корпоратизації, закритості й непрозорості діяльності, неефективного використання комунальної власності, земельних ресурсів, корупції, патерналізму у стосунках із населенням (комунікаційно-суб'єктивний чинник);

- ефективний розвиток форм прямої демократії, сприяння набуттю мешканцями навичок безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення (чинник дефіциту партисипативної демократії);

- подолання складної демографічної ситуації в більшості територіальних громад, яка характеризується погіршенням кількісних та якісних параметрів людських ресурсів (демографічний чинник) [1, с. 20].

Перелічені чинники (як окремо, так і в сукупності) набувають рис системності та характеру соціальних викликів. Ситуацію об'єктивно ускладнюють проблеми правового та інституційного характеру, які так і не були розв'язані публічною владою в попередні роки:

- конституційно-правову невизначеність територіальної основи місцевого самоврядування, диспропорції радянської системи адміністративно-територіального устрою;

– наявність декларованої правосуб'єктності територіальних громад, що згідно з Конституцією держави є первинним суб'єктом місцевого самоврядування, а згідно із законодавством лише нормативним фантомом;

– надмірну централізацію повноважень, фінансових, матеріальних та інших ресурсів, що нівелює мотивацію територіальних громад і органів місцевого самоврядування до їх отримання;

– неефективну державну регіональну політику, яка не тільки не стимулює громади до саморозвитку та прояву місцевої ініціативи, а й призвела до втрати частини території держави (АРК) та збройного конфлікту (Донецька та Луганська області);

Таким чином, процес децентралізації виконавчої влади спрямований на вирішення політико-правових і економічних проблем місцевого самоврядування, насамперед за рахунок розширення управлінських повноважень та фінансових можливостей територіальних громад, та їх представницьких органів, а також на перетворення місцевого самоврядування у фінансово спроможний, ефективний та відповідальний інститут публічної влади. Завдання держави полягає в пошук і забезпеченні таких механізмів, які підтримували б оптимальне співвідношення між різними рівнями влади, забезпечували територіальну цілісність, єдність держави і прагнення регіонів реалізувати власний потенціал, та надавати відповідні послуги населенню.

Список використаних джерел:

1. Дробуш І. Розмежування функцій органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади / І. Дробуш // Право України. – 2013. – № 11. – С. 17-23.
2. Рильська В.В. Механізм взаємодії між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування в аспекті децентралізації влади / В. В. Рильська. // Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. – 2014. – № 2. – С. 25-31.
3. Борденюк В. Децентралізація державної влади і місцевого самоврядування: поняття, суть та форми (види) / В. Борденюк // Право України [Текст]. – 2010. – № 1. – С. 21-25.
4. Дроздовська О.С. Теоретичні засади фінансової децентралізації / О.С. Дроздовська // Фінанси України. – 2012. – № 8. – С. 19–25.

Однорог Д.В.

студент,

Національний юридичний університет

імені Ярослава Мудого

ПРАВО НА ЕВТАНАЗІЮ

Тема евтаназії, однозначно, не може нікого залишити байдужим. Мабуть, на сьогоднішній день – це одна з найболючіших, насущних і широко обговорюваних тем.

У медицині евтаназією називають можливість людини, яка страждає смертельною хворобою, зробити самостійний вибір між відміряним йому